

Градимо мостове

Мисија ОЕБС-а у Босни и Херцеговини пројектом, под називом: Градимо мостове жели да окупи ученике, наставнике и родитеље, како би сазнали више о другачијим обичајима, традицији, народима и религијама у Босни и Херцеговини, те да ојача споне како међу школама тако и између школа и заједница.

Откако је 2002. године Мисија ОЕБС-а започела свој рад на питањима реформе образовања, задатак да се помогне при стварању или поновној изградњи веза унутар подијељених заједница и између њих, представља суштину дјеловања ове Мисије.

У послеријатној Босни и Херцеговини (БиХ), много је школа у којима се дјеца различитог националног или социјалног поријекла обесхрабрују умјесто да се подстичу на међусобну комуникацију. Да би се позабавила овим питањем, Мисија ОЕБС-а, у склопу пројекта *Градимо мостове*, помогла је при успостављању дијалога и дружења између ученика у подијељеним заједницама. Овим пројектом се подстичу и локалне образовне власти на увођење нових предмета, тема и активности у школама, којима би се унаприједило поштовање разноликости и учешћа грађана у друштвеним токовима.

Путем пројекта Градимо мостове заједнице у школама упознају се са различитим народима, религијама, обичајима и традицијом у БиХ, те се ова различитост представља као извор богатства и разлог за понос, супротстављајући се неповјерењу и сукобу. Овим пројектом желе се успоставити тјешње везе између школа и локалних заједница тако што се даје подршка и подстиче рад грађанских тијела у школама, као што су савјети ученика и савјети родитеља. Мисија ОЕБС-а, поред тога, тежи ка успостављању одрживих механизма у локалној заједници тако што ради са великим бројем носилаца активности у области образовања и на свим нивоима власти, како би се створили услови за дугорочну реализацију ових иницијатива.

Циљеви

- Подстаћи развој културе толеранције и поштовања разноликости у школама;
- Промовисати мирно разрешење конфликтних ситуација међу ученицима, наставницима и родитељима;
- Ојачати школска грађанска тијела (савјет ученика, савјет родитеља и наставничко вијеће) ради демократизације рада у школи;
- У школама подстаћи учење и подучавање о националним мањинама у БиХ, тиме што ће се објавити и промовисати приручник за ученике и водич за наставнике о националним мањинама;
- Подстаћи учење и подучавање о свим религијама које се исповиједају у БиХ, и изван ње.

Толеранција, поштовање и сарадња

Послијератно друштво у БиХ бори се с укоријењеним националним подјелама, које се огледају и у систему образовања у БиХ. У свакој националној заједници постоји право да се изучава властита историја, језик и обичаји. Због овог права, међутим, не треба заборавити на потребу да учимо дјecu како да сазнају о другима, да цијене разноликост, те да израсту у толерантне грађане, отворених погледа на свијет, у једном демократском друштву.

Путем локалне иницијативе, под називом: *Градимо мостове*, помаже се носиоцима образовних активности, који дјелују у подијељеним заједницама, односно сусједним једнонационалним заједницама, да унапријезде знања и умијећа која се односе на питања, као што су: дијалог, толеранција, тимски рад и различитост. Пројекти се, углавном, реализују у оквиру радионица или кроз рад на неком пројекту или семинару, који је од заједничког интереса. Ученици, родитељи и запослени у школи из средина подијељених по националном основу окупљају се на организованим скуповима, што им омогућава да се лично боље упознају и тако савладају предрасуде, изолованост и одсуство толеранције.

Кроз пројекат Вршњачке медијације, реализован на ширем подручју Сребренице, те општинама Бихаћ, Цазин, Сански Мост и Требиње. Мисија ОЕБС-а помогла је у прихватању и промовисању стратегије за стварање што боље атмосфере у школама, и то борбом против малолетничке делинквенције и спречавањем конфликтних ситуација међу младима. Кроз пројекат, ученици, наставници и родитељи стичу знања о стратегији за ненасилно рјешавање сукоба и увид у могућности примјене ових метода у својим школама и у својој околини.

Грађанска тијела у школама

Како је и прописано законом, савјети ученика формално постоје у свакој основној и средњој школи у БиХ. Међутим, ученици који учествују у раду ових тијела, углавном, немају за то потребно знање, чиме је смањена ефикасност

рада савјета ученика и њихова способност да учичу на концепт рада своје школе. Осим тога, школе не помажу довољно члановима савјета ученика како у подстицајном смислу тако и када је ријеч о организовању састанака и активности. Чланови савјета родитеља суочавају се са сличним проблемима, а ефикасност њиховог рада уз то је угрожена и одсуством мотивације и информисаности.

Савјети ученика и родитеља значајна су школска грађанска тијела која носе позитивне демократске промјене и реформу у својој средини. Мисија ОЕБС-а усмјерила је свој рад на израду одрживих механизма за помоћ члановима савјета ученика, савјета родитеља и наставничких вијећа да би развили своје способности и унаприједили свој рад. У циљу постизања веће ефикасности и одрживости савјета ученика, Мисија је реализовала пројекат *Вршњачке медијације*, да би оспособила водитеље вршњачких радионица у преношењу стечених знања вршњацима у својим и сусједним школама. Представници Мисије ОЕБС-а у БиХ планирају одржавање радионица за унапређивање знања и умијећа чланова савјета родитеља, те активности преко којих би се у јавности више сазнало о значају њиховог рада у локалним заједницама.

Већина пројеката који се реализују на терену, а којима се промовише различитост и сарадња међу школама, ослања се на учешће и рад ових грађанских тијела, да би се овај моћан потенцијал искористио и претворио у трајне и одрживе носиоце промјена у школама и заједницама.

Мисија ОЕБС-а у Босни и Херцеговини помаже БиХ у испуњењу обавеза које је она преузела као држава чланица ОЕБС-а, као и напредовању ка остварењу свог декларисаног циља придруживања евроатлантским интеграцијама тако што јача безбједност и стабилност, путем завршетка изградње мира унутар дејтонског оквира, те развија инклузивни политички дискурс и демократски одговорне институције које поштују разноликост, промовишу консензус и поштују владавину права. Мисија има свеобухватан и интегрисан приступ путем свог присуства на терену, што одсликава нагласак који је стављен на развијање кохезивних заједница и на правовремену идентификацију препрека напретку.